

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, פל. 03-232262/3/4. תאריך: 136. מוקד: מברקום: "עולמפרס". העורך הראשי: אורי אבנרי. ראש המערכת: יוסי ינאי. עורכת-בנית: יוסי שנון. עורכת כיתוב: ענת ישראלי. צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין. ראש המינהלה: אברהם סימון. מחלקת המודעות: רפי זכרני. המודל: "העולם הזה" בע"מ. מודפס בהדפוס החדש בע"מ, תל אביב, רחוב כץ בע"מ. הפצה: גר"מ בע"מ. גזר: צינקהורפה. כספי: בע"מ.

היא ירי

בימים האחרונים בלמים בגילויים סנסציוניים על המתרחש במשרד-הדתות. הם מספרים על פער לתמיכה של ישיבות ו"כוללים" על תשלום סכומי-עתק מקופת המדינה על-פי רשימות מזויפות של תלמידים על חלק קטן כספים ביד גדיבה לבנייה-חסותו של השר.

באזערה רחוקה המשבר שפקד את משרד-הדתות, כאשר הדיח השר אהרון אבר-ציארא את שותפו סיעה במפד"ל, הי מנכ"ל ישראל לפל. לכל הידיעות האלה היה מכנה אחד משותף: הן פורסמו בזמן בהעולם הזה. ליתר דיוק: לפני שנתיים. ביוני 1978 פירסם העולם הזה (1929) כתבת-גילויים תחת הכותרת "כך גונן בים בשם אלוהים". היא הכילה את כל הגילויים ה"חדשים". כתב אז "העולם הזה" בין השאר:

כאשר הכין קצין-התקציבים את משרד-הדתות, אליהו ("אלי") ברייטברד, את תקציב המשרד הוא קבע, על פי נתיב גים שהיו בידיו מהמחלקות השונות של המשרד, כי בשנת הכספים 1979-1978 ילמדו כ-35 אלף בניישיבות בישיבות השונות ברחבי הארץ. מיספר זה הוא משמעותי ביותר לשם הנקט תקציב משרד-הדתות. המדינה שלמת לכל ישיבה סכום שנת קבוע עבור כל בניישיבה הלומד אצלה. על-פי מיש פר הלומדים בישיבות, קובעת המדינה כמה ישלם משלם-המימנים עבור לימיר דיהם בני-הישיבות.

ועדת הכספים קיבלה את המיספר כמות שהוא, ואישרה למשרד-הדתות סכום של 110 מיליוני לירות לשנת-הכספים השני כחית, לתמיכה בבניישיבות. אולם לא הלפו אלא חרדים ספורים מיום אישור התקציב, ומישרד-הדתות גיי לפתח כי נמלה "טעות". המיספר הלומ דים. עתה טוען המישרד, בבואו לבקש תקציב נוסף, כי המיספר הוא 46 אלף, הוא דורש מקופת המדינה כ-30-40 מיליונים נוספים.

הרב יעקב שאול, הממונה על מחלקת הישיבות במשרד-הדתות, טוען כי פשוט נמלה טעות. קצין התקציבים אידע המיספר של בני הישיבות, ולכן הגיש מיספר מגוחך. אמר: "האמת היא שיש אצלנו רשימות של כ-46 אלף תלמידי ישיבות, שכולם לומדים וימנו ויליו, וצריך לשלם עבורם כסף לישיבות". קשה להניח שאדם כברייטברד, העוסק מזה שנים בהכנת תקציבים, יעשה טעות כה אומללה, שתעלה למישרד שלו מיל-יונים לה רבים. קציני-תקציבים או חשבים של מישרדים ממלתיים מנסים בדרך-כלל להגנים בהצפיית ההוצאות שלהם, כדי שלא יועמדו במצב של יחסר כסף לפרוייקטים מסויימים. ועדת הכספים של הכנסת מקדישה חלק ניכר מזמנה לחיי פוש אחר "ניפיתים" אלה. ברייטברד עצמו טען השבוע באזוני כתב

של ערבים מכפרי המשולש והגליל, ושמות של נשים. גם אלה וגם אלה אינם יכולים, בינתיים, ללמוד בישיבות. הפרופסור ברק עיין בחומר שהגיש לו הפקיד. הוא ביקש מן האיש שינסח את מימצאיו ככתב וכן שישלם את החקירה שלו, והבטיח לו הגנה מלאה. בימים הר קרובים אמר אותו פקיד להגיש את מימצאיו לפרופסור ברק, ואז יחליט היועץ-המישפטי מה יהיו צעדי הבאים. בין ה"אפשרויות: הגשת החומר למישרד כדי שתפתח בחקירה פלילית.

שתי חקירות מקבילות

כדי להבין כיצד מצליחים ראשי ישרי בות לקבל כספים שאינם מגיעים להם, יש להכיר את מערך הישיבות בארץ. כ-20 אלף תלמידיישיבה לומדים בארבעה מוקדי ישיבות: גדולות, קטנות, תיכוניות ומגני צועיות. עבור כל תלמיד מקבלת הישיבה סך של 3000 לירות לשנה. סך-כל ההוצאה עבור תלמידיישיבות אלה הוא כ-60 מיליוני לירות. ה"כוללים" מתחלקים לשניים: כולל של חצי-יום, וכולל של יום שלם. בכוללים של חצי-יום לומדים כ-3200 אברכים, ועבור כל אחד מהם משלמת המדינה סך של 2000 לירות לשנה. בכוללים של יום שלם לומדים כ-5000 בני-כולל, ועבור כל אחד מהם משלמת המדינה 4000 לירות. סך-כל ההוצאה עבור הלומדים בכולל היא כ-27.5 מיליוני לירות בשנה. עבור בני ישיבות הסדר, 2000 במספר מקבילים 5000 לירות כל אחד. סך-

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

נראה כי ההפרש העצום, של 11 אלף טוב יותר על-ידי פקיד אלמוני בעל-מזל?

נראה כי ההפרש העצום, של 11 אלף טוב יותר על-ידי פקיד אלמוני בעל-מזל?

נראה כי ההפרש העצום, של 11 אלף טוב יותר על-ידי פקיד אלמוני בעל-מזל?

נראה כי ההפרש העצום, של 11 אלף טוב יותר על-ידי פקיד אלמוני בעל-מזל?

נראה כי ההפרש העצום, של 11 אלף טוב יותר על-ידי פקיד אלמוני בעל-מזל?

התקציבית שלנו היא כזו של כל מישרד משלתי אחר, מאפריל עד אפריל, הוא אומר, "קבענו את היום הקובע ל-1 בספטמבר. ראשי הישיבות הייבם להגיש לנו רשימות של אלה שלמדו בהן באותו יום. ועל-פי המיספר באותו היום הם מקבלים את התקציב השנתי". אך מתברר כי ראשי הישיבות מתחכמים. באותו יום הם מצרפים לישיבות שלהם אנשים נוספים, מיקרים שבאותו יום לומד בן-הישיבה, אבל גם האבא שלו והסבא שלו, שכבר אינם לומדים בישיבה, לעיתים הם באים אליה לשעשה-שתיים ונרשמים כתלמידים, ואם יש לתלמיד הישיבה בן גדול, הוא מוסיף גם אותו.

נוסף לסכומים שמקבלות הישיבות לפי גולגולת, מקבלות הישיבות סכומים נוספים מהביטוח הלאומי, מכ-לפי גולגולת. הסכומים אומנם ניתנים על שם המבוטח, אלא הישיבה מקבלת את הצ'ק, נוסף על אלה עבורים ראשי הישיבות בין באופן פרטי ובין בארגונים של כמה ישרי בות יחד, מסעיה-התרמות, בעיקר בחוץ-לארץ, אלה נקראים במישרד-הדתות "מסע עו השנור". אחרי שהישיבה גובה את הסכומים, הן מאשרי-הדתות והן את הביטוח הלאומי ומהשנור, היא נותנת לכל תלמידיישיבה אמיתי סכום של כ-1500 לירות לחודש דמי-מחיה. מלבד התקציב של 110 מיליוני הירות אשר יגדל ב-30 עד 40 מיליונים נוספים בחודשים הקרובים, מתפרנסים כ-500 תלמידי ישיבות במקומות קטנים מתקציב המועצה הדתית. בעיירות כאופקים, שדרות ודימונה, מממנת אותם המועצה הדתית המקומית. שליש מסכום זה בא ממישרד-

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.

העולם הזה, כי הוא הגיע למיספר זה, על-פי המיספרים שהיו בשנת-הכספים הקודמת. "עכשיו הם הוסיפו לי כל מיני טקטוריות אחרות שלא היו קודם. ברייטברד מכחיש כי נמלה טעות בתקציב שי-הכין.